

## **Zemřel Jaroslav Pecen**

Dne 16. 9. 1988 nečekaně zesnul profesor Jaroslav Pecen, ředitel Ústavu pro filozofii a sociologii ČSAV, významný vědecký pracovník a pedagog v oblasti filozofie a sociologie, dlouholetý obětavý funkcionář Komunistické strany Československa.

Soudruh Pecen patřil k té generaci naší společnosti, jež lidsky i politicky zrála v neklidné poválečné revoluční době. Vyhraňené sociální cítění a vnitřní potřeba aktivně se účastnit uskutečňování společenských převratných změn jej přivedly již v době středoškolských studií do řad KSČ.

Vítězný únor a vzedmutá, podnětná atmosféra tehdejšího společenského dění daly silné impulsy jeho ideovému a politickému zrání, formovaly jeho schopnost rozvíjet teorii jako součást praktické stranické činnosti. Umění spojovat politické působení a rozvinutou teoretickou činnost charakterizuje jeho celoživotní práci.

Po ukončení vysokoškolských studií uplatnil soudruh Pecen tento rys jako stranický pracovník; práci ve straně věnoval 27 let svého života. Nejprve pracoval na KV KSČ v Jihlavě, od roku 1960 pak v aparátu Ústředního výboru strany. Uchoval si pevnou politickou i světonázorovou marxisticko-leninskou orientaci ve složitých podmínkách šedesátých let. Na přelomu šedesátých a sedmdesátých let přešel na Vysokou školu politickou ÚV KSČ, kde se jako pedagog věnoval výchově stranických politických a vědeckých kádrů. Zde také působil ve funkci prorektora. Od roku 1976 znovu pracoval v aparátu strany — 9 let jako pomocník tajemníka ÚV KSČ.

V roce 1985 byl jmenován ředitelem Ústavu pro filozofii a sociologii ČSAV. V této významné funkci uplatnil svou velkou životní zkušenost, teoretickou vzdělanost a lidskou poctivost. V často nesnadných situacích a v období přeměn naší společnosti zůstával při řízení tohoto významného společenskovědního pracoviště věren zásadě, že nejvyšším kritériem teorie je praxe a že posláním společenských věd je pomáhat naplňovat historicky emancipační a humanistické poslání socialismu. Řízení ústavu, v němž se rozvíjel výzkum ve třech významných společenskovědních oborech, bylo úkolem velké náročnosti. Soudruh Jaroslav Pecen však měl cit pro poznávací, metodologické i etické problémy filozofie i pro celou historickou složitost jejího uskutečňování. Chápal rovněž prognostickou i analytickou sílu sociologie i úlohu vědy a vědeckotechnického rozvoje jako mocné síly v současných přeměnách socialistické společnosti. Svým lidským a chápavým způsobem dovedl respektovat svébytnost těchto tří vědních oborů, napomáhat jejich rozvoji, vytvářet podmínky vzájemné diskuse i spolupráce. Měl zvlášť dobrý vztah k mladým lidem a přípravě mladých vědeckých pracovníků věnoval mnoho sil.

Soudruh Pecen odešel nečekaně a předčasně, uprostřed nedokončené práce. Jeho smrt je pro nás výzvou, abychom dále usilovali o hluboké sepětí vědecko-teoretické a politické práce v životě naší společnosti.

*Redakční rada a redakce Sociologického časopisu*